

รายงานการเดินทางไปราชการ ณ เมืองหางโจว ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

1. ชื่อโครงการ Third UNESCO High-Level Forum For Museums
2. วัตถุประสงค์
  - 2.1 เพื่อเข้าร่วมการประชุมสัมมนาผู้บริหารระดับสูงของพิพิธภัณฑ์สากลครั้งที่ 3 ตามวาระประจำขององค์การยูเนสโก ตามคำเชิญขององค์การยูเนสโก
  - 2.2 เพื่อร่วมวงสนทนาสื่อสารเนื้อหาการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ในภาวะปัจจุบันและอนาคต ตามมติการประชุมองค์การระดับสากลต่างๆ ได้แก่ ยูเนสโกปี 2015, ICOM 2022, MONDIACULT 2022, กรอบแนวปฏิบัติของยูเนสโก 2024 และแผนการพัฒนายั่งยืนของโลกปี ค.ศ.2030 ตามคำเชิญขององค์การยูเนสโก
  - 2.3 เพื่อสร้างและกระชับเครือข่ายผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์ในโลกและพิพิธภัณฑ์ในสาธารณรัฐประชาชนจีน
3. สถานที่ : Narada Resort&Spa Liangzhu เมืองหางโจว สาธารณรัฐประชาชนจีน
4. หน่วยงานผู้จัด รัฐบาลท้องถิ่นเมืองหางโจว สาธารณรัฐประชาชนจีน
5. หน่วยงานสนับสนุน
  - 5.1 องค์การยูเนสโก ฝ่ายวัฒนธรรม
  - 5.2 กระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวสาธารณรัฐประชาชนจีน
6. กิจกรรม

วันที่ 22 เมษายน 2568 : เดินทางจากสนามบินสุวรรณภูมิถึงเมืองหางโจว

  - ศึกษาดูงานแหล่งมรดกโลก West Lake Cultural Landscape of Hangzhou ทะเลสาบตะวันตก ภูมิทัศน์วัฒนธรรมและแหล่งตำนานนางพญางูขาว

วันที่ 23 เมษายน 2568 :

- ศึกษาอุทยานแหล่งมรดกโลก Liangzhu Ancient City เมืองโบราณเหลียงซู สมัยหินใหม่ 3300-2300 BCE

- พิธีเปิดงาน โดย

Mr.Li Gun รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว และอธิบดีสำนักบริหารมรดกทางวัฒนธรรม สาธารณรัฐประชาชนจีน

Mr.Ernesto Ottone R. ผู้ช่วยอธิบดีฝ่ายวัฒนธรรม องค์การยูเนสโก

Mr.Yao Gaoyuan รองเลขาธิการคณะกรรมการเทศบาลเมืองหางโจวและนายกเทศมนตรีเมืองหางโจว

- บรรยายพิเศษหัวข้อ Cutting-Edge Museum Technologies, Including Virtual Reality And Augmented Experiences By Museum Experts
ประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีล้ำสมัยในพิพิธภัณฑ์

- เวทีสนทนา The Evolving and Transformation Role of Museums: Beyond Preservation and Safeguarding of Cultural Heritage
การปรับตัวของพิพิธภัณฑ์ในการดำเนินบทบาทต่อสังคม นอกเหนือจากการอนุรักษ์และปกป้องทางมรดกวัฒนธรรม

วันที่ 24 เมษายน 2568:

- เวทีสนทนาประเด็น Harnessing Digital Technologies and Artificial Intelligence การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์
- เวทีสนทนาประเด็น Museum as Educational Agents and Platforms for Lifelong Learning พิพิธภัณฑสถานในฐานะองค์กรและแพลตฟอร์มการศึกษาสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

นางสาวนิตยา กนกมงคล ได้เข้าร่วมการสนทนาในวงสนทนาที่ 2 ของประเด็นที่ 3 นี้ โดยนำเสนอกรณีประเทศไทยในการทบทวนบทบาทการศึกษาด้านมรดกทางวัฒนธรรมต่อสังคมของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และแนวคิดการทำความร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจในคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรมต่อชีวิตประชาชนในสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต

วันที่ 25 เมษายน 2568 :

- บรรยายพิเศษ หัวข้อ Showcasing Contemporary Museum Challenges And Innovations: Success Stories
เรื่องราวความสำเร็จในการใช้นวัตกรรม และการผ่านพ้นภาวะปัญหาและความท้าทาย
- สรุปผลการสนทนาทั้ง 3 ประเด็น
- พิธีปิดกิจกรรม

วันที่ 26 เมษายน 2568 :

- ศึกษางานแหล่งมรดกโลก The Grand Canal คลองหลักเส้นทางการค้าจากเมืองปักกิ่งถึงเมืองหางโจว ตั้งแต่ 222 BC
- เดินทางกลับจากเมืองหางโจวถึงสนามบินสุวรรณภูมิ

7. คณะผู้แทนไทย: นางสาวนิตยา กนกมงคล ผู้อำนวยการสำนักพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
8. สรุปสาระของกิจกรรม

กิจกรรมครั้งนี้เป็นการประชุมผู้บริหารระดับสูงของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ครั้งที่ 3 ตามวาระประจำปีขององค์การยูเนสโก โดยครั้งนี้องค์การยูเนสโกได้ร่วมมือกับกระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว สาธารณรัฐประชาชนจีนจัดการประชุมผู้บริหารระดับสูงของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ครั้งที่ 3 โดยเมืองหางโจวรับเป็นเจ้าภาพจัดการ

ประชุม เชิญผู้บริหารพิพิธภัณฑ์ นักวิชาการ ผู้แทนด้านต่างๆ ของพิพิธภัณฑ์และมรดกวัฒนธรรม มาร่วมประชุม หรือ ผ่านเวทีสนทนาถึงการทำงานที่ผ่านมาของผู้บริหารพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในโลก เพื่อติดตามความก้าวหน้าด้านการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรม การพัฒนานวัตกรรมดิจิทัล และการพัฒนาพิพิธภัณฑ์อย่างยั่งยืน ภายใต้แนวคิด “เมื่อพิพิธภัณฑ์ก้าวออกนอกกรอบ ขณะเดียวกันก็ยังสามารถรักษารากเหง้าวัฒนธรรมของพวกเขาได้”

สำหรับหัวข้อการสนทนา ยูเนสโกได้ประมวลจากผลการประชุมระดับองค์กรสากลด้านพิพิธภัณฑ์ การศึกษา และมรดกทางวัฒนธรรม ได้แก่

1. การประชุมยูเนสโกปี ค.ศ. 2015 เกี่ยวกับความกังวลต่อการดำเนินงานหลักของพิพิธภัณฑ์ ในการปกป้องและส่งเสริมวัตถุสะสม ความหลากหลาย บทบาทต่อสังคมในการเปิดให้บริการเข้าเรียนรู้ทั้งมรดกที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติรวมถึงสิ่งแวดล้อม และบทบาทพิพิธภัณฑ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามความท้าทายของสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ โลกาภิวัตน์ การเชื่อมโยงพิพิธภัณฑ์กับเศรษฐกิจสร้างสรรค์และการสร้างความ เป็นเอกภาพของสังคม
2. การประชุม ICOM ปี ค.ศ.2022 ที่เน้นย้ำถึงบทบาทพิพิธภัณฑ์เพื่อความยั่งยืน ความหลากหลาย โดยมีชุมชนเป็นแกนหลัก ตลอดจนการปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงไปด้วยกันกับสังคม ดังเช่น เหตุการณ์ระบาดเชื้อโรค โควิด 19 ที่พิพิธภัณฑ์ต่างนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริการสังคม ในห้วงเวลาที่พิพิธภัณฑ์ต้องปิดห้องพิพิธภัณฑ์
3. คำประกาศ MONDIACULT 2022 ที่เน้นย้ำให้พิพิธภัณฑ์มีบทบาทในการบริการการศึกษา ส่งเสริมสิทธิทางวัฒนธรรมและการอนุรักษ์มรดก ตลอดจนความร่วมมือกับชุมชน สถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจทางวัฒนธรรมอย่างรอบด้าน
4. กรอบแนวปฏิบัติของยูเนสโก 2024 ที่กำหนดให้พิพิธภัณฑ์เป็นแพลตฟอร์มที่จำเป็นในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตของสังคมในการเข้าถึงความรู้ด้านวัฒนธรรมและศิลปะอย่างกว้างขวางและเท่าเทียม
5. แผนการพัฒนาข้อ 4 ในวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนปี ค.ศ.2030 ซึ่งมุ่งหมายที่จะรับรองการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมกัน และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับทุกคน

โดยกำหนดหัวข้อสำหรับวงสนทนาระหว่างผู้บริหารพิพิธภัณฑ์และหน่วยงานด้านการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม เป็น 3 หัวข้อๆ ละ 2 วงสนทนา ได้แก่

1. The Evolving and Transformation Role of Museums: Beyond Preservation and Safeguarding of Cultural Heritage
การปรับตัวของพิพิธภัณฑ์ในการดำเนินบทบาทต่อสังคม นอกเหนือจากการอนุรักษ์และปกป้องทางมรดกวัฒนธรรม
2. Harnessing Digital Technologies and Artificial Intelligence
การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์

3. Museum as Educational Agents and Platforms for Lifelong Learning

พิพิธภัณฑ์ในฐานะองค์กรและแพลตฟอร์มการศึกษาสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

นอกจากนี้ยังได้มีการบรรยายพิเศษ เพื่อนำเสนอแนวคิด แนวทางใหม่จากผู้ประกอบการด้านเทคโนโลยี หน่วยงานด้านการติดตามการโจรกรรมโบราณวัตถุ ตลอดจนประสบการณ์จากพิพิธภัณฑ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงแนวการดำเนินงาน และใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ ประกอบด้วย

1. Cutting-Edge Museum Technologies, Including Virtual Reality And Augmented Experiences By Museum Experts

ประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีล้ำสมัยในพิพิธภัณฑ์

2. Showcasing Contemporary Museum Challenges And Innovations: Success Stories

เรื่องราวความสำเร็จในการใช้นวัตกรรม และการผ่านพ้นภาวะปัญหาและความท้าทาย

บทสรุปของวสันตนาครังนี้ องค์การยูเนสโกเน้นย้ำแนวทางการดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์ในภาวะความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกปัจจุบัน 3 ประการ คือ

1. พิพิธภัณฑ์พึงทำหน้าที่ให้การศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต ในด้านการอนุรักษ์มรดก คุณค่าและสนับสนุนให้เกิดการสร้างสรรค์ การนำไปใช้ประโยชน์ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในสังคมอย่างหลากหลาย ทั้งถึงและเท่าเทียม
2. พิพิธภัณฑ์พึงมีบทบาทในการสร้างความยั่งยืนทั้งต่อตัวพิพิธภัณฑ์ และแก่สังคมในทุกๆ ด้าน
3. พิพิธภัณฑ์พึงใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินงานทุกด้านอย่างเท่าทัน

9. ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรม

9.1 การประชุมระดับสูงด้านพิพิธภัณฑ์นี้ เป็นวาระการประชุมต่อเนื่องโดยองค์การยูเนสโก ฝ่ายวัฒนธรรม

หน่วยงานสำนักพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร ควรเข้าร่วมประชุมอย่างต่อเนื่องเพื่อติดตามและวางแนวทางดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ให้เท่าทันนโยบายด้านการศึกษา การคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมของโลกสากล

9.2 ประเทศผู้รับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับสูงของโลกเช่นนี้ นับเป็นการแสดงศักยภาพของประเทศและ

หน่วยงานด้านพิพิธภัณฑ์ในระดับสากล สามารถประชาสัมพันธ์เอกลักษณ์วัฒนธรรมในเวทีโลก ตลอดจนความล้ำหน้าของพิพิธภัณฑ์ในประเทศเจ้าภาพ ทั้งเป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่บุคลากร พิพิธภัณฑ์ในประเทศตน ผู้เป็นเจ้าภาพจัดงานประชุมนานาชาติเช่นนี้ จึงมักเป็นประเทศชั้นนำด้านพิพิธภัณฑ์ของโลก
